

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu jako proces i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky. V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími předměty hudební výchova a výtvarná výchova. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa a má nezastupitelný vliv na estetickou stránku osobnosti každého žáka. Na prvním stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

Na druhém stupni základního vzdělávání poznávají kulturu a umění širších souvislostech.

HUDEBNÍ VÝCHOVA - ZŠ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Časová dotace v jednotlivých ročnících na 1. stupni je jednotná - 1 hodina týdně.

Vyučování probíhá většinou v kmenové třídě. Kromě vyučovacích hodin zařazujeme minimálně jeden výchovný koncert ročně.

Cílem je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění prostřednictvím aktivního hudebního projevu, poskytnutí příležitosti k emocionálnímu sebevyjádření, k poznávání a ověřování hudebních zákonitostí, k rozvíjení kreativních schopností a estetického citění a k relaxaci a vzájemné komunikaci prostřednictvím hudby a pohybu.

Hudební výchova se rozvíjí ve čtyřech hlavních činnostech:

- vokální činnost – práce s hlasem, zpěv, kultivace pěveckého a mluveného projevu
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob hudby
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, gesty, tancem
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci a produkci

Těsná souvislost vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu hudební výchova je patrná s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (pohyb, tanec), Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytmižace slov,..), s předmětem výtvarná výchova.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie a jsou využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využití vhodných způsobů pro efektivní učení
- podporujeme vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky ke správnému užívání terminologie a symboliky
- podporujeme pozitivní vztah k hudbě a vybírání kvality
- vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových situací a naplánování vhodného způsobu řešení
- motivujeme žáky ke zhodnocení hudebního projevu a naslouchání hudebnímu projevu ostatních žáků
- vedeme žáky k uvážlivým rozhodnutím, která je schopen obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek týkajících se hudební oblasti
- při reakci pohybem na znějící hudbu učíme nonverbální komunikaci
- motivujeme žáky k naslouchání názorům ostatních, sdělování svých názorů, námětů, zkušeností z hudební oblasti
- vyžadujeme porozumění různým typům textů a záznamů, užívaných gest, zvuků a jejich tvořivé využití

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k posilování vlastního sebevědomí, sebedůvěry
- motivujeme žáky k naslouchání ostatním, úctě k sobě i jiným lidem
- preferujeme účinnou spolupráci ve skupině, pozitivní ovlivňování kvality společné práce, podíl na vytváření pravidel práce v týmu
- motivujeme k utváření příjemné atmosféry v klimatu třídy, upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- motivujeme žáky k zamýšlení se nad obsahy hudebních děl, respektujeme záměr skladatele
- vedeme k respektování hudebního cítění druhých lidí
- vedeme žáky k respektování a oceňování našeho hudebního dědictví, oceňujeme smysl pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení do hudebního života

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře
- podporujeme vztah k manuálním činnostem
- preferujeme práci podle daného postupu, návodu

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

MKV – Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

EV – Vztah člověka k prostředí

Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.